

Controle gewichtenadministratie

Bij de jaarlijkse steekproefsgewijze controle van de Inspectie van het Onderwijs op de juistheid van de leerlingengegevens in BRON is tijdens de laatste controle - na een stijgende tendens de afgelopen jaren - het percentage van de gewichten dat onjuist is opgegeven gestegen naar 27%.

De belangrijkste oorzaken van de gemaakte fouten zijn:

- Onbekendheid met de regelgeving;
- Geen controle achteraf op de juiste invoer van de telgegevens en verwerking door het leerlingenadministratiesysteem;
- Ontbreken van relevante gegevens op de benodigde ouderverklaring, waar het opleidingsniveau van de ouder criterium is voor het toekennen van het leerlingengewicht.

Het hoge foutpercentage is voor het Ministerie van OCW aanleiding om eenmalig bij basisscholen met relatief veel gewichtenleerlingen de leerlingenadministratie te laten controleren. Hierbij wordt bovendien geïnvesteerd in kennisoverdracht om fouten in de toekomst te voorkomen. Alle schoolbesturen met basisscholen zijn hierover per brief d.d. 19 augustus 2013 geïnformeerd.

Via deze ingreep probeert OCW samen met de sector te zorgen dat de leerlingengewichten conform de regelgeving zijn toegekend en geregistreerd. In dit kader wordt de (aanwezigheid van de) benodigde bewijslast geverifieerd en het gewicht van elke gewichtenleerling opnieuw bepaald. De besturen en scholen ontvangen een advies over hoe de administratie ook in de toekomst op orde gehouden kan worden. Na de vaststelling van de gewichten dient de invoer van de juiste gewichten in BRON door de school zelf verzorgd te worden, waarna OCW (DUO) nagaat of de correcties juist zijn doorgevoerd. Consequentie van de aanpassingen in BRON is dat de bekostiging wordt bijgesteld.

In deze fase is de controle gericht op herstel van de rechtmatigheid. Recent is de sanctiebeleidsregel aangepast om in de toekomst ook sancties op te kunnen leggen bij herhaaldelijke of ernstige onrechtmatigheden. Dat is op dit moment niet aan de orde. In plaats daarvan krijgt het bestuur en de school – in aanvulling op de controle – een advies dat helpt fouten in de toekomst te voorkomen.

De actie is vooral bedoeld voor de scholen met veel gewichtenleerlingen. Deloitte voert namens OCW de actie uit. Zij zullen hiertoe contact opnemen met de schoolbesturen met een hoog percentage aan gewichtenleerlingen en aangeven op welke dag / dagen de betreffende school / scholen bezocht worden.

Onbekendheid met de regelgeving is een belangrijke oorzaak dat het aantal fouten is gestegen. Besturen die niet gebeld worden, maar toch twijfelen over de juistheid van de registratie van de gewichtenleerlingen van de scholen, kunnen zich kosteloos aanmelden.

Aanmelden kan tot 1 oktober a.s. bij DUO via ico@duo.nl. Er is geen mogelijkheid om u telefonisch aan te melden. Bij het onderwerp van uw e-mail dient u "Rechtmatigheid gewichtenregeling" te vermelden. Verder dient u in uw e-mail de volgende gegevens op te nemen:

- Naam Schoolbestuur/bestuursnummer
- Brin-nummer school/scholen
- Naam van de school/scholen
- Telefoonnummer contactpersoon school/scholen.

Voor eventuele vragen over aanmelding kunt u terecht bij het Informatiecentrum Onderwijs (ICO) van DUO, ico@duo.nl of telefonisch 079 323 23 33.

Het aantal scholen dat op kosten van OCW geverifieerd kan worden is gemaximeerd, daarbij gelden het moment van aanmelden en het feit of alle gegevens zijn opgegeven als criteria voor OCW om te beslissen wie in aanmerking komt.

De controle van de administratie vindt plaats op de school, liefst in aanwezigheid van de schoolleider en in ieder geval de uitvoerend administrateur. Dit gebeurt in de periode van augustus 2013 tot en met juni 2014.

Q&A's **Controle gewichtenadministratie**

1. *Q: Waarom wordt er nu gecontroleerd?*

A: Bij de jaarlijkse steekproefsgewijze controle van de Inspectie van het Onderwijs op de juistheid van de leerlingengegevens in BRON blijkt al jaren dat scholen moeite hebben leerlingengewichten in overeenstemming met de regelgeving op te geven. Aan de hand van een representatieve steekproef is gebleken dat 27% van de gewichten onjuist is opgegeven; een forse onrechtmatigheid, waardoor gewichtenmiddelen niet belanden waar zij nodig zijn.

2. *Q: Waarom wordt mijn school door Deloitte benaderd?*

A: Het hoge foutpercentage is voor OCW aanleiding om eenmalig de leerlingenadministratie te laten controleren bij basisscholen met relatief veel gewichtenleerlingen. Hierbij investeren we in kennisoverdracht om fouten in de toekomst te voorkomen. Zo willen we samen met de scholen zorgen dat leerlingengewichten correct zijn toegekend en geregistreerd.

3. *Q: Waarom zijn de andere scholen in deze omgeving niet benaderd?*

A: Alleen de besturen van scholen met relatief veel gewichtenleerlingen zijn benaderd. De andere scholen ontvangen, afhankelijk van de situatie, minder of geen gewichtenmiddelen. Overigens kunnen schoolbesturen wel op eigen initiatief en kosteloos scholen aanmelden, zoals in een brief van 19 augustus 2013 aan alle schoolbesturen is aangegeven. OCW stelt een maximum aan het aantal aanmeldingen.

4. *Q: Waarom zou mijn school ingaan op het controle-aanbod?*

A: Onbekendheid met de regelgeving of verkeerde interpretatie van de regelgeving zijn belangrijke oorzaken voor verkeerde gewichtentoekenning en -registratie. In aanvulling op de controle krijgt de school daarom een advies dat helpt om nieuwe fouten te voorkomen. Indien de school niet gebeld wordt, maar toch twijfelt over de registratie van haar gewichtenleerlingen, dan kan het bestuur deze school/scholen kosteloos aanmelden. Dit is aangegeven in de brief van 19 augustus 2013 aan de schoolbesturen. OCW stelt een maximum aan het aantal aanmeldingen.

5. *Q: Waarom wordt de regeling niet aangepast als er zoveel fouten worden gemaakt?*

A: OCW is op dit moment onderzoek aan het doen naar mogelijke aanpassing van de regelgeving. Recent is met een aantal schoolleiders gesproken om de knelpunten in de huidige gewichtenregeling te inventariseren. Een zorgvuldige uitwerking van een alternatieve aanpak vergt echter tijd; herziening van de regeling kan immers voor een herverdeeffect zorgen. Tot die tijd moet de huidige regeling nageleefd worden, zodoende investeert OCW in deze controle.

6. *Q: Waarom weet OCW wel hoeveel fouten er worden gemaakt, maar niet wie de fouten maken?*

A: OCW vraagt de Inspectie van het Onderwijs jaarlijks via een steekproef een sectoraal beeld te geven van de naleving van de gewichtenregeling. De representatieve steekproef betreft 250 scholen per jaar. Daardoor is slechts van een zeer beperkt aantal scholen het aantal fouten bekend; het foutenpercentage van de gehele sector is de uitkomst van een berekening. Via de eenmalige veel uitgebreidere controle worden de scholen met veel gewichtenmiddelen gecontroleerd. Op deze wijze wordt duidelijk wie welke fouten maakt en hoe deze fouten in de toekomst voorkomen kunnen worden.

7. *Q: Hoe kan ik zorgen dat ik geen fouten maak met de toekenning van gewichten?*

A: Hieronder vindt u een aantal tips:

- ✓ Op de DUO-site vindt u alle informatie over de gewichtenregeling (zie hiervoor <http://www.duo.nl/zakelijk/PO/bekostiging/Gewichtenregeling/Gewichtenregeling.asp>)
- ✓ U kunt bellen met het Informatiecentrum Onderwijs (ICO) van DUO, tel 079 323 23 33 of e-mail ico@duo.nl;
- ✓ U kunt bellen met het IcdW, tel. 079 321 79 30 of e-mail info@idw.nl;
- ✓ Er is informatie op de DUO-site over diplomawaardering (zie hiervoor http://www.duo.nl/zakelijk/PO/bekostiging/Gewichtenregeling/Opleidingentabel_en_landeninformatie.asp), daar vindt u:
  - een vergelijking tussen buitenlandse opleidingen en Nederlandse opleidingen;
  - er zijn beschrijvingen beschikbaar gesteld van onderwijssystemen in andere landen;
- ✓ Er zijn brochures met aandachtspunten voor scholen bij uitvoering van de regeling (zie hiervoor http://www.duo.nl/Images/Toelichting%2C%20gewichtenregeling%20basisonderwijs%2C%2029%20april%202013_tcm7-39943.pdf);
- ✓ Er zijn voorbeeldouderverklaringen beschikbaar, vertaald in diverse talen (zie hiervoor http://www.duo.nl/zakelijk/PO/bekostiging/Gewichtenregeling/Voorbeelden_ouderverklaring.asp);
- ✓ U kunt contact opnemen met de leveranciers van de leerlingadministratiesystemen.

8. *Q: Ik ben uitgenodigd, word ik verdacht van fraude?*

A: Deze controle is niet gestart op basis van het vermoeden van fraude en is niet gericht op het opsporen van fraude. Het onderzoek is bedoeld om de gewichtenadministratie op orde te brengen. De inzet van OCW is dat de gewichtenregeling op termijn wordt aangepast.

9. *Q: Ik denk het toekennen van gewichten en de registratie daarvan in BRON correct uit te voeren, wat als de controle toch fouten uitwijst?*

A: Deloitte zal samen met de school door de administratie van de gewichten lopen, liefst in aanwezigheid van de schoolleider en in ieder geval van de uitvoerend administrateur. Deloitte stelt vast of het gewicht juist is vastgesteld. Zo niet, dan zal Deloitte aanwijzingen geven voor het juiste gewicht. De school voert deze wijziging zo snel mogelijk door in BRON. OCW (DUO) gaat na of de correcties in BRON juist zijn doorgevoerd.

10. *Q: Wie moeten er aanwezig zijn op de dag van de review/controle/ondersteuning?*

A: De controle van de administratie vindt plaats op de school, liefst in aanwezigheid van de schoolleider en in ieder geval de uitvoerend administrateur. Dit gebeurt in de periode van augustus 2013 tot en met juni 2014. Deloitte neemt contact op met het bestuur om aan te geven wanneer het bezoek aan de betreffende school plaatsvindt.

11. *Q: Welke documentatie moet er beschikbaar zijn op de dag van het bezoek?*

A: DUO verstuurt aan de school die gecontroleerd wordt door Deloitte een uitdraai van BRON. Deze uitdraai moet beschikbaar zijn op de dag van de controle door Deloitte, alsmede de aansluiting tussen deze lijst en de leerlingenadministratie op het niveau van de individuele leerling. Voor iedere gewichtenleerling moeten de bewijsstukken aanwezig zijn waaruit blijkt dat de leerling voor het betreffende gewicht in aanmerking komt. Het gaat daarbij met name om een door de ouders ondertekende verklaring over het opleidingsniveau van de ouders.

12. Q: Waaruit bestaat een controle door Deloitte?

A: De dag ziet er globaal als volgt uit;

- Ontvangst medewerker Deloitte door schoolleider en administrateur;
- Kort gesprek over bijzonderheden leerlingengewichten op de betreffende school, informatie te verstrekken door de schoolleider en administrateur;
- Overhandiging van de gevraagde documentatie, zoals beschreven in de hierboven vermelde Q&A;
- De medewerker van Deloitte zal samen met de schoolleider/administrateur de aansluiting maken tussen de uitdraai uit BRON en de leerlingenadministratie;
- Integrale controle op de juistheid van de leerlingengewichten door de medewerker van Deloitte, samen met de administrateur;
- Bespreking van de bevindingen van Deloitte inzake de leerlingengewichten met de schoolleider en de administrateur;
- Verwerken van de bevindingen in een digitale tellijst met gewichtenleerlingen, ten behoeve van de rapportage door Deloitte aan het ministerie van OCW;
- Ondertekening van deze gecorrigeerde tellijst door de schoolleider en/of administrateur.

13. Q: Hoeveel tijd kost de controle?

A: De tijdsbesteding per school is afhankelijk van het aantal leerlingengewichten per school. De gecalculerde tijdsbesteding door de medewerker van Deloitte ter plekke varieert van 4 uren voor een school met een beperkt aantal leerlingengewichten, tot 8 uren voor een school met een redelijk aantal leerlingengewichten, tot 16 uren voor een school met een groot aantal leerlingengewichten.

14. Q: De controle levert bevindingen op. Wat nu?

A: Deloitte stelt voor elke gewichtenleerling vast of de bewijsstukken op grond waarvan het gewicht is toegekend aanwezig en op orde zijn. Indien blijkt dat de bewijsstukken niet aanwezig dan wel niet op orde zijn zal Deloitte aangeven of de leerling voor een lager gewicht dan wel geen gewicht in aanmerking komt. U dient dit aangepaste gewicht vervolgens zelf zo spoedig mogelijk te muteren in BRON.

15. Q: Hoe kan ik nu nog anticiperen op de bijstelling van de gewichtentoekenning?

A: Het leerlingengewicht moet worden vastgesteld bij aanmelding van de leerling. Wel kunt u, op het moment dat u constateert dat de bewijslast voor het toekennen van het gewicht ontbreekt, alvast zorgen dat de betreffende leerling niet meer als gewichtenleerling geregistreerd is in BRON.

16. Q: Per wanneer moeten de gewichten in BRON worden gemuteerd?

A: Er is in principe maar één moment waarop gewichten worden vastgesteld en dat is het moment van inschrijven van de leerling. De mutatie moet zodoende ook op deze wijze verwerkt worden. Naar aanleiding van de controle van Deloitte kan het echter mogelijk zijn dat u het leerlingengewicht in BRON moet aanpassen. Deloitte informeert DUO hierover. DUO staat toe (en controleert) dat het leerlingengewicht op basis van het advies van Deloitte door de school wordt gemuteerd.

17. Q: Betekent dit dat ook de bekostiging met terugwerkende kracht wordt gecorrigeerd?

A: Nee. Correcties van de gewichten hebben wel effect voor de toekomstige bekostiging, namelijk de bekostiging gebaseerd op de leerlingentelling van 1 oktober 2013 en verder. Consequenties kunnen er daarom zijn voor de personele bekostiging van schooljaar 2014/2015 en verder en de materiële bekostiging vanaf kalenderjaar 2014 en verder.

18. Q: kan ik bezwaar aantekenen tegen de aankondigingsbrief van de Staatssecretaris of het rapport (advies) van Deloitte?

A: Nee, beide bevatten geen voor bezwaar vatbare beslissingen. Indien de school het niet eens is met het geconstateerde gewicht dan kan de school bezwaar aantekenen tegen de uiteindelijke bekostigingsbeschikking van DUO.

19. Q: Wat moet ik dan doen als ik het niet eens ben met de inhoud van het rapport van Deloitte en niet wil muteren in BRON?

A: Deloitte is de onafhankelijke partij die het gewicht vaststelt. De school is zelf verantwoordelijk voor de verwerking in BRON. DUO controleert of de school de wijzigingen heeft doorgevoerd in BRON. Aanpassing in BRON heeft tot gevolg dat de bekostiging wordt bijgesteld. Tegen de uiteindelijke bekostigingsbeschikking van DUO, die gebaseerd is op het nieuwe schoolgewicht, kan de school bezwaar aantekenen. Weigering om de correctie in BRON door te voeren kan, zoals de brief van 19 augustus 2013 vermeldt, tot een financiële sanctie leiden.

20. Q: Wat voor gevolgen hebben fouten in de gewichtentoekening?

A: Deloitte stelt voor elke gewichtenleerling vast of de bewijsstukken aanwezig en op orde zijn. Indien blijkt dat de bewijsstukken niet aanwezig of niet op orde zijn zal Deloitte aangeven of de leerling voor een lager gewicht of geen gewicht in aanmerking komt. De school moet dit bijgestelde gewicht zelf zo snel mogelijk corrigeren in BRON. De toekomstige bekostiging wordt gebaseerd op de bijgestelde registratie.

21. Q: Is er een maximum aan geld dat kan worden ingehouden op de bekostiging?

A: Nee, doordat de school de gewichten in BRON corrigeert ontstaat automatisch een aangepast bedrag voor de bekostiging. Daar is geen maximum bedrag aan verbonden.

22. Q: In de brief staat dat Deloitte een advies afgeeft met betrekking tot het op orde houden van de administratie en dat ik de invoer van de gewichten in BRON zelf (als school) moet verzorgen. Wat gebeurt er als ik dat niet doe?

A: De controle door Deloitte is gericht op herstel van rechtmatigheid van de bekostiging. Als de gegevens in BRON niet worden gemuteerd, betekent dit dat de rechtmatigheid van de bekostiging niet kan worden vastgesteld. Weigering om de correctie in BRON door te voeren kan, zoals de brief van 19 augustus 2013 vermeldt, tot een financiële sanctie leiden.

23. Q: Als ik meedoe aan de controle, wat kunnen daar dan de consequenties van zijn?

A: Een mogelijk gevolg is dat de school (meer) inzicht krijgt in de toekenning van leerlingengewichten. Dat vermindert de kans op nieuwe fouten in gewichtentoekening, met alle nadelige gevolgen die daaraan kleven. Een ander gevolg van het corrigeren van leerlingengewichten in BRON kan zijn dat een school minder bekostiging ontvangt – maar dat is dan wel de bekostiging waar de school recht op heeft. De school is zelf verantwoordelijk voor de invoering in BRON.

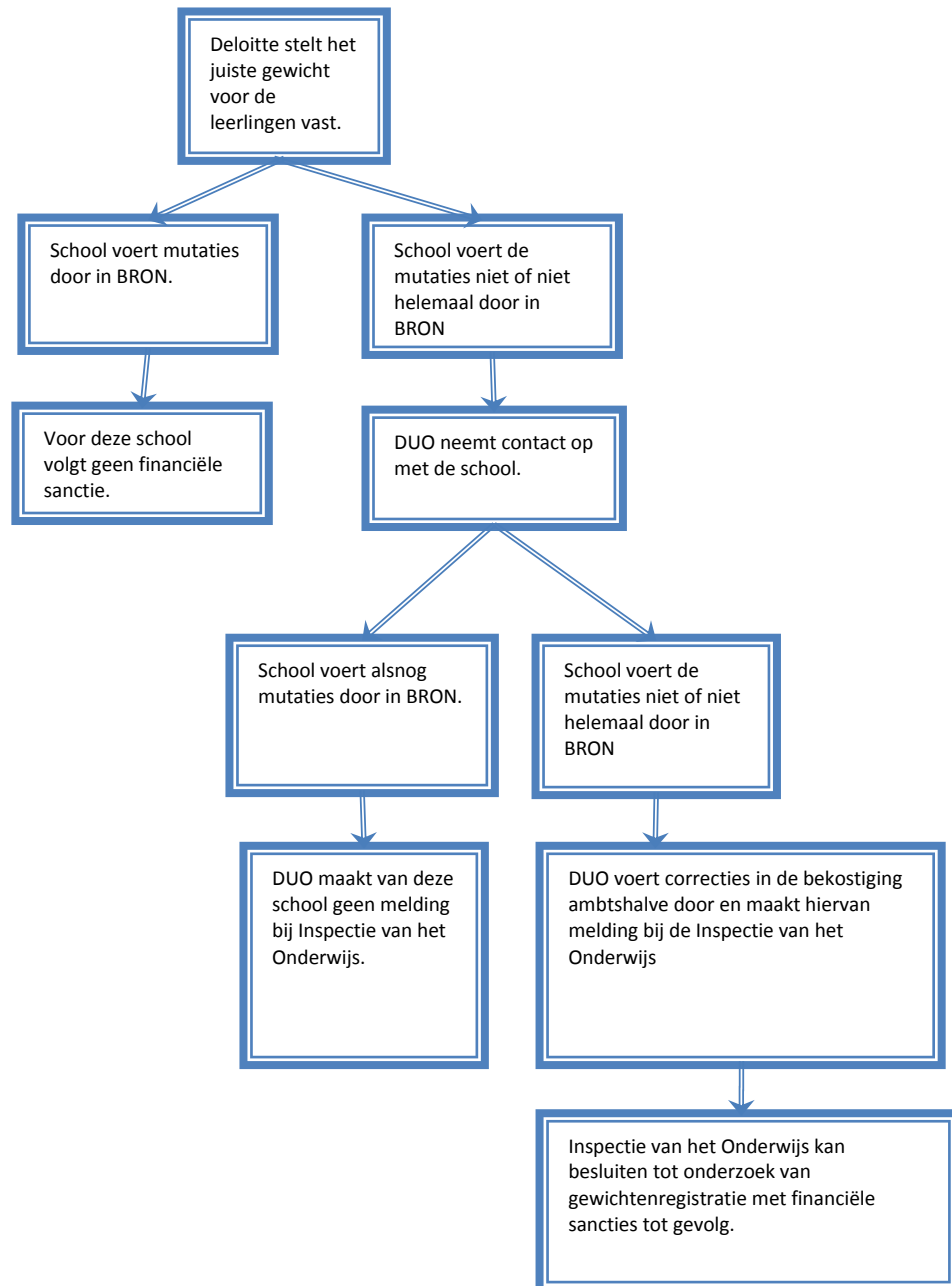
24. Q: Wat zijn de gevolgen als ik weiger mee te doen aan de controle?

A: Schoolbesturen en scholen die benaderd worden door Deloitte kunnen niet weigeren. Op basis van artikelen 43 en 43a van de Comptabiliteitswet 2001 is een school verplicht om mee te werken aan de controle. DUO controleert vervolgens of u de eventuele wijzigingen hebt doorgevoerd in BRON.

Wordt een school niet benaderd en meldt zij zich niet vrijwillig aan, dan heeft dat geen gevolgen. De aanmelding is niet verplicht, maar is bedoeld voor scholen die twijfelen over juistheid van hun gewichtenadministratie.

25. Q: Wanneer krijg ik een sanctie?

A: Hieronder is schematisch weergegeven wanneer een schoolbestuur/school in aanmerking komt voor een sanctie.

26. Q: *Welke sancties vermijd ik door mee te doen?*

A: Financiële sancties zijn een zwaar handhavingsmiddel en worden nooit zomaar toegepast. Zie daarvoor ook het antwoord op de vorige vraag. De Beleidsregel financiële sancties bij bekostigde onderwijsinstellingen stelt de minister in staat om (artikel 4):

1. Maandelijks 15% van de bekostiging op te schorten;
2. Na drie maanden, indien herstel niet heeft plaatsgevonden, hetzelfde percentage maandelijks in te houden;
3. De minister kan dit percentage verhogen tot 100% van de maandelijkse bekostiging.

De Inspectie van het Onderwijs is gemandateerd om deze bevoegdheid namens de minister uit te oefenen. Onderzoek door de inspectie van de gewichtenregistratie kan leiden tot de terugvordering van onrechtmatig verkregen bekostiging over de laatste vijf jaar.